

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพณิชยการ ให้ได้เป็นมาตรฐาน โดยพิจารณาจากค่าความเที่ยง (Reliability) ความตรง (Validity) และปกติวิสัย (Norms) ซึ่งวัดลักษณะที่ดี 5 รายการ คือ การศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ การจัดการกิจกรรมนักเรียน สวัสดิการและบริการของโรงเรียน และการบริหาร

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรแยกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. เพื่อการปรับปรุงแบบประเมินภาพโรงเรียนพณิชยการ

ผู้วิจัยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โรงเรียนพณิชยการ ซึ่งเปิดสอนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.ว.ช.) หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 15 โรงเรียน (ดูในภาคผนวก ก.หน้า 116)

2. เพื่อหาคุณภาพของโรงเรียนพณิชยการ

พื้นที่ ๗ ศึกษาในงานวิจัยนี้ คือ กรุงเทพมหานครและจังหวัดนนทบุรี ในเขตกรุงเทพมหานครประกอบด้วยวิทยาลัยพณิชยการของรัฐบาล 3 แห่ง โรงเรียนพณิชยการของเอกชน 49 แห่ง และมีโรงเรียนพณิชยการของเอกชน 4 แห่งในเขตจังหวัดนนทบุรี รวมทั้งหมด 56 แห่ง (ดูในภาคผนวก ก หน้า 116) ผู้วิจัยใช้โรงเรียนทั้งหมดดังกล่าวเป็น ตัวอย่างประชากรในการวิจัยนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพณิชยการ ซึ่งแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพณิชยการนี้ ข้อความที่ใช้ในการประเมินส่วนหนึ่งนำมาจากแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพณิชยการของสุภามิ เตชะดำรงสิน (สุภามิ เตชะดำรงสิน, 2521 : 40-52) ซึ่งนำไปใช้วัดลักษณะที่ดีของโรงเรียน 5 รายการประเมินคือ การศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ การจัดกิจกรรมนักเรียน สวัสดิการและบริการของโรงเรียน และการบริหาร ซึ่งใช้ในการประเมินคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษา แผนกพณิชยการ ข้อความในทุกรายการประเมินรวมทั้งหมด 119 ข้อความ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อความบางส่วน และสร้างข้อความในแต่ละรายการประเมินเพิ่มขึ้นอีกทั้งหมด 25 ข้อความ เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน และขอบเขตของงานด้านต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น ทำให้ข้อความในแต่ละรายการประเมินมีทั้งหมด 144 ข้อความ นำข้อความดังกล่าวไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตัดสินได้จำนวนข้อความในรายการประเมินที่ผู้ทรงคุณวุฒิร้อยละ 80 ขึ้นไปเห็นว่าใช้ได้ รวมทั้งสิ้น 135 ข้อความ นำไปสร้างข้อคำถาม 321 ข้อ แต่ละข้อคำถามมีคำตอบให้เลือก ก ข ค ง จ. และคัดเลือกข้อคำถามโดยนำแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพณิชยการนี้ไปใช้ประเมินคุณภาพโรงเรียนพณิชยการในกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียน โดยให้ครูหรืออาจารย์ผู้สอนในแต่ละวิชา หรือ บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ตอบแบบประเมิน เลือกข้อคำถามที่สามารถจำแนกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 จำนวน 222 ข้อ ไว้ใช้ในการประเมินคุณภาพโรงเรียนพณิชยการจำนวน 56 โรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร และจังหวัดนนทบุรี นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่ามัชฌิม เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อของแต่ละหมวดในรายการประเมิน 5 รายการ คือ การศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ การจัดกิจกรรมนักเรียน สวัสดิการและบริการของโรงเรียน และการบริหาร และค่ามัชฌิม เลขคณิตรวมทั้งหมวด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานรวมทั้งหมด เพื่อไว้ใช้เปรียบเทียบกับ การประเมินโรงเรียนพณิชยการที่มีลักษณะอย่างเดียวกันกับโรงเรียนพณิชยการทั้ง 51 โรงเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. การพัฒนาแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพณิชยการ

แบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพณิชยการนี้ มีรายการประเมิน 5 รายการคือ การศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ การจัดกิจกรรมนักเรียน สวัสดิการและบริการของโรงเรียน

และการบริหารข้อความที่ใช้ในการประเมิน 119 ข้อความ ผู้วิจัยนำมาจากแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนอาชีวศึกษาแผนกผิขยการ โดยสุภภณ เดชะดำรงลน (สุภภณ เดชะดำรงลน, 2521 : 40-52) และผู้วิจัยได้สร้างข้อความในแต่ละรายการประเมินอืก 25 ข้อความ เพื่อให้เหมาะสมกับเหตุการณ์ปัจจุบัน และขอบเขตของงานด้านต่าง ๆ ที่เพิ่มขึ้น และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตัดสิน ได้ข้อความในรายการประเมินที่ผู้ทรงคุณวุฒิ ร้อยละ 80 ขึ้นไป เห็นว่าใช้ได้ รวมทั้งสิ้น 135 ข้อความ และนำไปสร้างข้อคำถาม 321 ข้อ โดยให้ครู หรืออาจารย์ผู้สอนในแต่ละวิชา หรือ บุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้ตอบแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนผิขยการ

2. การคัดเลือกข้อคำถาม

นำแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนผิขยการที่มีข้อคำถาม 321 ข้อ ไปประเมินคุณภาพโรงเรียนผิขยการในกลุ่มตัวอย่าง 15 โรงเรียน และคัดเลือกข้อคำถามที่สามารถ จำแนกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 222 ข้อ คิดเป็นร้อยละ 69.16 ของข้อคำถามทั้งหมดไว้ใช้ในการประเมินโรงเรียนผิขยการจำนวน 56 โรงเรียน (ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลได้ 51 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 91.07)

3. ความตรง (Validity) ของแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนผิขยการ

ความตรงในแต่ละรายการประเมินด้านการศึกษา อาคารสถานที่และอุปกรณ์ การจัดกิจกรรมนักเรียน สวัสดิการและบริการของโรงเรียน และการบริหาร แสดงด้วยค่าสถิติ t (Independent t test) คือ 5.56, 205, 2.43, 2.59 และ 4.07 ตามลำดับ และรวมทั้งฉบับ คือ 10.54.

4. ความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนผิขยการ

ความเที่ยงของแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนผิขยการนี้ เป็น ความเที่ยง ชนิดความสอดคล้องภายใน ใช้สูตร ครอนบาช แอลฟา (Cronbach's Alpha) ดังนี้
ความเที่ยงด้านการศึกษาเท่ากับ 0.75
ความเที่ยงด้านอาคารสถานที่และอุปกรณ์ เท่ากับ 0.71

ความเที่ยงด้านการจัดกิจกรรมนักเรียน เท่ากับ 0.75

ความเที่ยงด้านสวัสดิการและบริการของโรงเรียน เท่ากับ 0.64

ความเที่ยงด้านการบริหาร เท่ากับ 0.89

ความเที่ยงทั้งฉบับ เท่ากับ 0.76

5. ค่ามัชฌิม เลขคณิตรวมทุกหมวดและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานรวมทุกหมวดในแต่ละรายการประเมิน เพื่อไว้ใช้เปรียบเทียบกับผลการประเมินโรงเรียนพหุวิชาการที่มีลักษณะอย่างเดียวกันกับโรงเรียนที่ได้ทำการวิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

1. ค่าความเที่ยงของแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพหุวิชาการทั้งฉบับ มีค่า 0.76 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สูง ซึ่งอาจเกิดจากองค์ประกอบต่าง ๆ ดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่เกี่ยวกับลักษณะของข้อคำถาม (Test items) ของแบบประเมินนี้เป็นต้นว่า ระดับความยากของข้อคำถาม (Item Difficulty) จะมีอิทธิพลต่อค่าความเที่ยงของแบบประเมิน คือ ค่าความเที่ยงนั้นประมาณ จากความแปรปรวนของคะแนนผลการประเมิน ถ้าข้อคำถามยากเกินไปหรือง่ายเกินไป โดยระดับความยากของข้อคำถามแตกต่างกันไป ระดับความคงที่ภายในของแบบประเมินโรงเรียนจะไม่สูง ตามข้อค้นพบของลอร์ด (Lord, 1952) พบว่า ความเที่ยงของแบบสอบจะสูงเมื่อระดับความยากของข้อคำถามอยู่ในช่วง 50-75% นั่นก็คือ เมื่อมีผู้สอบประมาณ 50-75% ทำข้อคำถามนั้นถูก แบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพหุวิชาการนี้มีระดับความยากของข้อคำถามที่เหมาะสม ทำให้ระดับความคงที่ภายในอยู่ในเกณฑ์ที่สูง

1.2 ค่าความเที่ยงของแบบประเมินโรงเรียนพหุวิชาการในแต่ละรายการประเมินมีค่าอยู่ระหว่าง 64-89 ซึ่งมีค่าสูง อาจจะเป็นเพราะตัวอย่างประชากรมีความแตกต่างกันมาก ซึ่งตรงกับที่อนาสตาซี (Anastasi) ได้กล่าวไว้ว่า ถ้ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการหาความเที่ยงมีความเป็นวิวิธพันธ์ (heterogeneity) แล้วจะเป็นผลให้มีความเที่ยงสูง

1.3 องค์ประกอบในด้านเกี่ยวกับตัวผู้ตอบแบบประเมิน เช่น ความสนใจ ประสิทธิภาพในการทำแบบประเมินโรงเรียน การเฝ้า ตลอดจนความวิตกกังวล เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจเป็นความคลาดเคลื่อนที่ทำให้ค่าความเที่ยงของแบบประเมินโรงเรียนเปลี่ยนแปลง ได้ในแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพหุวิชาการนี้ องค์ประกอบในด้านนี้เป็นผลกระทบต่อความ คลาดเคลื่อนที่ทำให้ค่าความเที่ยงเปลี่ยนแปลงน้อย ทำให้ความเที่ยงของแบบประเมินคุณภาพ โรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ที่สูง

2. ความตรง (Validity) ในแบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพหุวิชาการเป็น ความตรงเชิงนำแรก นับว่าเป็นความตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) อย่างหนึ่ง ความตรงในแต่ละรายการประเมินและรวมทั้งฉบับมีค่าสูง เป็นการบ่งชี้ว่า แบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพหุวิชาการนี้มีความตรงตามโครงสร้างสูง

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยได้แบบประเมินโรงเรียนพหุวิชาการที่ดีพอสมควรมีความเที่ยง (Reliability) ความตรง (Validity) และปกติวิสัย (Norms) ผู้ที่ต้องการประเมิน โรงเรียนพหุวิชาการ จึงน่าจะนำไปใช้กับโรงเรียนพหุวิชาการได้

2. ผู้ที่จะนำแบบประเมินโรงเรียนพหุวิชาการนี้ไปใช้ ควรจะได้มีการตรวจสอบ คุณภาพที่ควรเพิ่มหรือลดของโรงเรียนในระยะเวลาที่จะนำแบบประเมินนี้ไปใช้ด้วย เพื่อให้ เหมาะสมกับสภาพตาม เวลาที่ต้องการประเมินโรงเรียนพหุวิชาการ

3. ควรจะได้มีการศึกษาหาค่าปกติวิสัยของคุณภาพโรงเรียนพหุวิชาการทั่วประเทศ โดยใช้แบบประเมินคุณภาพโรงเรียนพหุวิชาการนี้ เพื่อจะได้ไว้ใช้เปรียบเทียบกับกลุ่มอื่นอีกต่อไป